

судової практики шляхом наділення його повноваженнями розглядати спори про компетенцію, приймати зразкові судові рішення у спорах, що виникають з аналогічних підстав, у відносинах, що регулюються одними нормами права, та у яких позивачами заявлено аналогічні вимоги [3, с. 169]. Тому у процесі пошуку напрямів удосконалення чинної системи зразкових та типових справ в адміністративному судочинстві варто також звертатись до досвіду таких держав.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України, документ 254к/96ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 12.02.2021);

2. Стрілець Т.Г. Судова реформа: навіщо потрібні типові і зразкові справи : веб-ресурс «Судово-юридична газета». URL: <https://sud.ua/uk/news/laws/109238-sudebnaaya-reforma-zachem-nuzhny-tipichnye-i-obraztsovye-dela> (дата звернення 30.01.2021 року)

3. Ільков В.В. Джерела права в адміністративному судочинстві України: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 Ільков Василь Васильович ; Харківський національний університет внутрішніх справ Міністерство внутрішніх справ України, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ 668 Міністерство внутрішніх справ України; наук. консульт. Ключко А.М. Дніпро, 2017. 478 с.

4. Журавльов А. В. Судовий прецедент як джерело права в адміністративному судочинстві. Актуальні проблеми держави і права. 2016. Вип. 76. С. 75-84

Кусайко І. Ю.,

курсант 3-го курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

науковий керівник: **Черняк Н.П.**

доцент кафедри кримінального процесу факультету підготовки фахівців для органів

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

В липні минулого року у Кримінальному процесуальному законодавстві було запроваджено інститут кримінальних проступків з наміром спростити досудове розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень. Відповідно до ст. 12 Кримінального кодексу України «Класифікація кримінальних правопорушень» визначено, що кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини [1]. Схожий розподіл правопорушень вже давно існує у багатьох інших країнах світу, до прикладу в Латвії, Швейцарії, Туреччині та інших. Завдяки змінам у законі в органах Національної поліції з'явилися підрозділи дізнання. Проте поява даного інституту викликала багато дискусій та негативу.

Однією з головних цілей впровадження інституту кримінальних проступків було розвантаження слідчих, так як майже половина зареєстрованих кримінальних правопорушень перейшли у ряд проступків. Завдяки цьому слідчі мають змогу сконцентруватися на розслідуванні тяжких злочинів.

Розслідуванням кримінальних проступків здійснює дізнавач. У кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК) дане поняття тлумачиться як «службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, у випадках, установлених КПК, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені в межах компетенції, передбаченої КПК здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків» [2]. Дізнавач у своїй процесуальній діяльності наділяється повноваженнями слідчого та ще низкою прав серед яких: відібрання пояснення; проведення медичного освідування; отримання висновку спеціаліста і зняття показання засобів фото- і кінозйомки відеозапису або з

технічних приладів із такими функціями;вилучення знаряддя й засобів вчинення кримінального проступку,речей та документів, що є безпосереднім предметом кримінального проступку,або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [2].

Основним нововведенням є те що за діяння, що не є злочином особа не несе покарання у вигляді позбавлення волі. Більше того до громадянина, що виступає підозрюваним у вчиненні кримінального проступку можливе лише застосування таких запобіжних заходів як особисте зобов'язання та особиста порука. Загалом законодавством за вчинення проступків передбачено такі види покарань як: штраф до 51 тисячі гривень, громадські чи виправні роботи та арешт або обмеження волі. Існує також додаткове покарання щодо позбавлення права займатися певною діяльністю та обіймати певні посади.

Однією з головних проблем даного інституту є строки дізнання. Звісно терміни досудового розслідування кримінальних проступків значно скоротилися У випадку повідомлення особі про підозру або її затримання розслідування має бути завершено протягом 72 годин. Якщо ж підозрюваний не визнає вину або ж проступок вчинив неповнолітній, чи виникла необхідність проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, то - протягом 20-ти діб. Максимальний термін розслідування проступків становить місяць, у виняткових випадках строк може бути продовжено до 2 місяців [2].

Зазначимо, що одним із позитивних моментів є те, що завдяки скороченню строків судового розгляду особа, що визнана потерпілою матиме змогу прискорити процес отримання компенсації за завдані збитки.

Загалом, інститут кримінальних правопорушень без сумнівів потребує подальшого вдосконалення з внесенням поправок до законодавства. Хоча варто зазначити, що внесені вже зміни є позитивним моментом і дійсно покликані прискорити досудове розслідування кримінальних проступків та розвантажити слідчих для зосередження їх уваги на більш тяжких та особливо тяжких злочинів.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 21.02.2021).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення 21.02.2021).

Кучеренко Денис
старший судовий експерт відділу вибухово-
технічних досліджень
Дніпропетровський НДЕКЦ
Резцова Наталія
майор поліції
викладач кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ І ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ВИБУХОТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ

Судова вибухотехнічна експертиза – рід криміналістичної експертизи, предметом якої є фактичні дані (обставини), які пов’язані з визначенням групової належності та єдиного джерела походження вибухових пристроїв в цілому вигляді або за їх фрагментами (осколками), елементів вибухових пристроїв, обставин вибуху, які встановлюються на основі спеціальних знань в області криміналістичної вибухотехніки за питаннями, які поставлені на вирішення експертизи [1].

Виходячи із поданого визначення варто звернути увагу на відмежування судової вибухотехнічної експертизи від суміжних із нею експертних досліджень, пов’язаних із вибухами на виробництві, транспорті тощо, такими, що викликані порушенням технологічного процесу, правил техніки безпеки або експлуатації різних виробничих потужностей під час проведення робіт,